

Sygn. akt V KS 27/19

## POSTANOWIENIE

Dnia 18 września 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Eugeniusz Wildowicz (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Małgorzata Gierszon

SSN Kazimierz Klugiewicz

w sprawie **T. G.**

oskarżonego z art. 244 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 18 września 2019 r.,

skargi obrońcy oskarżonego

w trybie art. 539a k.p.k.,

na wyrok sądu odwoławczego – Sądu Okręgowego w S.,

z dnia 20 marca 2019 r., sygn. akt IV Ka (...),

uchylającego wyrok Sądu Rejonowego w S. ,

z dnia 22 października 2018 r., sygn. akt V K (...),

na podstawie art. 539e § 2 in principio k.p.k.

**1. oddała skargę,**

**2. obciąża oskarżonego kosztami sądowymi postępowania skargowego.**

### UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w S., wyrokiem z dnia 22 października 2018 r., sygn. akt V K (...), uniewinnił T. G. od zarzutu popełnienia przestępstwa z art. 244 k.k.

Od tego wyroku apelację na niekorzyść oskarżonego wniósł prokurator. Zaskarżył go w całości i zarzucił naruszenie art. 7 k.p.k., art. 167 k.p.k. i art. 366 § 1 k.p.k., poprzez dowolną ocenę wyjaśnień oskarżonego co do jego braku

świadomości w dniu zdarzenia, tj. 25 stycznia 2017 r. obowiązywania prawomocnie orzeczonego wyrokiem zaocznym Sądu Rejonowego w S. z dnia 16 października 2014 r., sygn. akt IV K (...), środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 2 lat, przy jednoczesnej niewłaściwej interpretacji pozostałego materiału dowodowego, co skutkowało błędem w ustaleniach faktycznych, że oskarżony nie miał świadomości ciążącego na nim zakazu sądowego, a także zaniechanie przeprowadzenia z urzędu dowodów mających znaczenie dla wyjaśnienia wszystkich istotnych okoliczności sprawy, mianowicie ustalenia na podstawie akt ewidencyjnych T. G. znajdujących się w Areszcie Śledczym w S., akt sprawy o sygn. V Kow (...) Sądu Okręgowego w S. V Wydział Penitencjarny i Nadzoru nad Wykonywaniem Orzeczeń Karnych oraz wniosku T. G. o warunkowe przedterminowe zwolnienie, stanu wiedzy oskarżonego odnośnie wyroku zaocznego.

Podnosząc powyższe zarzuty wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy w S., wyrokiem z dnia 20 marca 2019 r., sygn. akt IV Ka (...), uchylił zaskarżony wyrok i sprawę przekazał Sądowi Rejonowemu w S. do ponownego rozpoznania.

Od powyższego wyroku skargę wniósł obrońca oskarżonego T. G. , zarzucając obrazę art. 437 § 2 k.p.k., mającą wpływ na jego treść, „poprzez uchylenie wyroku Sądu Rejonowego w S. z dnia 22 października 2018 r. wydanego w sprawie o sygn. akt V K (...) i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania bez powołania się na podstawę prawną z art. 439 § 1 k.p.k., ani z art. 454 k.p.k., jak również na konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości, podczas gdy z uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w S. wynika, iż jedyną przyczyną uchylenia wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania była konieczność ponownego przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości, a w konsekwencji ponownej oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, co nie stanowi przesłanki do wydania wyroku kasatoryjnego”.

Wskazując na powyższe wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd Okręgowy w S. w postępowaniu odwoławczym.

Prokurator Prokuratury Rejonowej w S. w odpowiedzi na skargę wniósł o jej oddalenie.

**Sąd Najwyższy zważył co następuje.**

Skarga nie mogła zostać uwzględniona.

Na wstępie przypomnieć należy, że zakres kontroli dokonywanej przez Sąd Najwyższy po wniesieniu skargi na wyrok sądu odwoławczego, o którym mowa w art. 539a § 1 k.p.k., ogranicza się do zbadania, czy stwierdzone przez sąd odwoławczy uchybienie daje podstawę do orzekania kasatoryjnego (zob. uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 25 stycznia 2018 r., I KZP 13/17 oraz postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 lutego 2017 r., IV KS 6/16, LEX nr 2204960). Treść art. 437 § 2 zd. drugie k.p.k. przesądza, że uchylenie orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania może nastąpić wyłącznie w wypadkach wskazanych w art. 439 § 1 bądź art. 454 k.p.k. lub jeżeli jest konieczne przeprowadzenie na nowo przewodu w całości. Te uregulowania wskazują jednoznacznie, że aby Sąd Najwyższy mógł ustosunkować się do podniesionych w skardze zarzutów, uzasadnienie wyroku sądu odwoławczego winno być tak sformułowane, aby wynikało z niego jednoznacznie, która z przesłanek określonych w art. 437 § 2 k.p.k. była podstawą uchylenia wyroku sądu I instancji i przekazania sprawy temu sądowi do ponownego rozpoznania (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 lutego 2018 r., IV KS 1/18, LEX nr 2450277; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 listopada 2017 r., II KS 3/17, Prok. i Pr. - wkł. 2018/1/13, LEX nr 2408318, KZS 2018/2/24).

Wprawdzie Sąd odwoławczy nie wskazał w tej sprawie jako powodu wydania orzeczenia kasatoryjnego wprost żadnego z wymienionych wyżej wypadków, lecz odczytanie rzeczywistej racji omawianego orzeczenia z jego uzasadnienia nie nastręcza trudności. Uchylenie wyroku Sądu pierwszej instancji i przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania powiązać należy z koniecznością ponownej oceny zgromadzonych w sprawie dowodów, w szczególności wyjaśnień oskarżonego i dowodów z dokumentów (akt sprawy o sygn. V Kow (...)), a w konsekwencji krytyczną oceną uniewinnienia oskarżonego. Sąd odwoławczy przedstawiając powody uchylenia wyroku Sądu pierwszej instancji i wskazując, że Sąd ten „w ogóle nie objął refleksją, iż oskarżony wiedział o wydanym wyroku

(wyroku zaocznym) co najmniej w momencie ogłoszenia postanowienia w sprawie V Kow (...)", nadto nie dość wnikliwie przeanalizował postawę T. G. po opuszczeniu zakładu karnego w kontekście zamiaru popełnienia czynu z art. 244 k.k., słusznie podzielił zarzuty i argumentację apelującego, że przeprowadzona przez ten Sąd ocena zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego nie spełniała wymogów określonych w art. 7 k.p.k. Skoro zaś ocena tych, istotnych dla rozstrzygnięcia dowodów, budziła zasadnicze wątpliwości Sądu odwoławczego, to konieczna była ponowna – kompleksowa i zgodna z regułami określonymi w art. 7 k.p.k. – ich ocena, możliwa do zrealizowania wyłącznie w ponowionym postępowaniu przed Sądem pierwszej instancji. Prawidłowa ocena wskazanych źródeł dowodowych może bowiem doprowadzić do skazania oskarżonego za zarzucany mu czyn, co w świetle art. 454 § 1 k.p.k. nie było dopuszczalne w postępowaniu odwoławczym, gdyż zgodnie z tym przepisem sąd odwoławczy nie może skazać oskarżonego, który został uniewinniony w pierwszej instancji lub co do którego w pierwszej instancji umorzono albo warunkowo umorzono postępowanie.

Wbrew twierdzeniom skarżącego można więc było przyjąć, że Sąd odwoławczy zrealizował konieczny do oceny prawidłowości zastosowania art. 454 § 1 k.p.k. warunek, a mianowicie wykazał, że gdyby nie stwierdzone uchybienie (wadliwa ocena dowodów), to mógłby zapaść wyrok skazujący, ale jego wydanie było niedopuszczalne w instancji odwoławczej z uwagi na zakaz takiego orzekania. W takim zaś razie nie ma istotnego znaczenia wskazanie przez Sąd odwoławczy na konieczność ponowienia postępowania dowodowego w całości, podczas gdy przepis art. 437 § 2 k.p.k. jako powód uchylenia wyroku wymaga konieczności ponowienia w całości przewodu sądowego.

W świetle powyższego uznać należy, że skarga obrońcy oskarżonego koncentrując się na wykładni jednej z przesłanek art. 437 § 2 zd. drugie k.p.k., tj. konieczności przeprowadzenia na nowo przewodu w całości oraz polemice z oceną źródeł dowodowych dokonaną przez Sąd odwoławczy, skutecznie nie podważa tych ustaleń, które legły u podstaw wydania wyroku. Stąd nie mogła ona być uznana za zasadną.

Kierując się powyższym orzeczono, jak na wstępie. O kosztach sądowych postępowania skargowego rozstrzygnięto na podstawie art. 539f k.p.k. w zw. z art. 527 § 2 k.p.k.